

14. 12. 2020 **Reporter**

Stran/Termin: 74

Naslov: Vsa slovenska žarišča

Naklada: 13.000,00

Avtor: ELVIRA MIŠE MIKLAVČIČ

Površina/Trajanje: 864,20

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: POROČILO

Gesla: DDT LAB, IZIS FESTIVAL, KIBLIX, SPECULUM ARTIUM, MREŽA RUK

KULTURA

Vsa slovenska žarišča

ELVIRA MIŠE MIKLAVČIČ

elvira.mise@reporter.si

Nova Gorica bo tudi letos med 10. in 17. decembrom v znamenju festivala intermedijskih umetnosti Pixxelpoint, a se je zaradi vsem znanih epidemioloških razmer v celoti preselil na splet. Letošnji 21. festival ima naslov Žarišča, žarišča intermedijske umetnosti na Slovenskem, ki kljub družbenim spremembam, stanju duha v družbi in virusom žarijo na slovenskem intermedijskem zemljevidu, delujejo, ustvarjajo, opozarjajo, problematizirajo in se na svojstven način angažirano odzivajo na aktualna stanja.

Festival Pixxelpoint je v več kot dveh desetletjih postal referenčni festival sodobnih umetniških praks, ki svoj položaj pogumno utrjuje tudi v mednarodnem prostoru. Zametki sicer izvirajo iz vizualne kulture elektronskih medijev, a festival se že več let ne ukvarja zgolj s »piksli«. Pixxelpoint je doživel hiter razvoj in številna preimenovanja ter se predvsem v zadnjih letih pogumno lotil zahtevnega predstavljanja vrhunskih intermedijskih umetnikov, ki s svojimi deli premikajo meje in razumevanje vloge sodobnih umetniških praks. Zadnjih 14 let se je festival zasedbo razstavišč v Gorici razširil v t. i. čezmejni projekt, letos pa se ponovno spoprijema s povsem novimi izzivi. Kot pravi Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma Nova Gorica in vodja festivala, je, tako kot leto, ki je zaradi zaznamovanosti s koronavirusom posebno, poseben tudi 21. festival sodobnih umetniških praks.

Primorani so bili spremeniti koncept festivala, in porodila se je ideja, da bi ga tokrat namenili soočanju in predstavitvi slovenskih festivalov, ki se podobno kot Pixxelpoint ukvarjajo s prezentacijo sodobnih umetniških praks in delujejo na presečišču umetnosti, znanosti in tehnologije. Tako se bodo na letošnjem Pixxelpointu predstavili festivali: MFRU (ki ima poleg Pixxelpointa najdaljšo tradicijo), KIBLIX, Speculum Artium, SONICA, Svetlobna gverila in IZIS, in sicer s projekti uveljavljenih domačih in tujih umetnikov. Festival letos res ni tak, kot smo ga poznali do sedaj, je pa globalni in zato tudi čezmejni. Z njim že-

lijo letos kljubovati trenutnim nepredvidljivim razmeram ter spodbuditi ljudi, da obiščejo ta (p)osebni svet umetnosti, ki vsebuje veliko znanega, vselej pa nam razpira nove horizonte in pušča čar neodkritega.

Pod eno streho

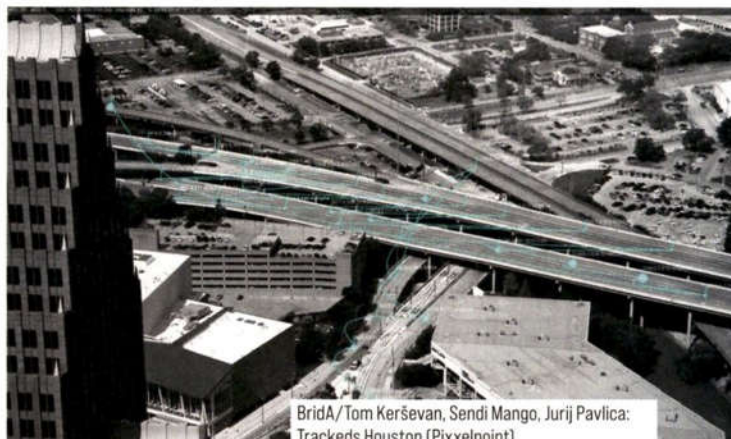
Za kuratorko festivala je bila prvotno postavljena Ukrajinka Olena Kasperovič, vendar pa kasneje zaradi oddaljenosti in prepovedi potovanja svojega dela na daljavo ne bi mogla izvesti, zato so za umetniško vodjo festivala izbrali domačo umetnico Sandi Mango. Navdih za letošnji naslov festivala so organizatorji dobili prav v teh izrednih koronarnih časih, ko se iz dneva v dan pojavljajo nova žarišča virusa, zaradi katerih smo priče omejevanju svobo-

Valerie Wolf Gang: Ljubezenski stroj, 2020 (KIBLIX)

Brad Downey: Nebesna ura / Bodi zdaj tu, 2020 (IZIS)

BridA/Tom Kerševan, Sendi Mango, Jurij Pavlica: Tracked Houston (Pixxelpoint)

DDTLab / Aformix / RUK / DDT: NeuroFly (Speculum Artium)

dnega gibanja in socialnih stikov, strahu ter ekonomski in drugim negotovostim, ki omejujejo naše delovanje in povzročajo vsesplošno nelagodje v družbi.

V okviru Pixelpointa bodo torej pod eno streho združili vse festivale ter širši javnosti z razstavo ter drugimi obfestivalskimi dogodki ponudili prerez dogajanja na slovenski intermedijski sceni in morda odprli možnosti za morebitna nadaljnja sodelovanja. Skupno na festivalu sodeluje 34 različnih umetnikov oziroma poleg Pixelpointa še šest slovenskih festivalov.

Festival **IZIS** je vsakoletna prireditev in razstava, s prikazom inovativnih, mednarodno priznanih avdio-vizualnih in novomedijskih umetnosti. **IZIS** je v želji po predstavljanju sodobnih umetniških praks nastal in dobil ime po Izidi, grško **Izis**, boginji materi, boginji žensk in rojstva. **IZIS** skozi objektiv vrhunskih umetniških del raziskuje vpliv tehnologije na kulturo, družbo in naravo. Hkrati širi obzorja in združuje umetnike, mislece in radovedno množico skozi prizmo izkušnji in kompleksnih vprašanj o vplivu tehnologije na prihodnost, avdiovizualnih tehnikah, robotiki, hibridnih materialih in kinetičnih skulpturah. Do leta 2018 se je festival gibal po Izoli, leta 2019 zasedel portoroško skladišče soli Monfort, leta 2020 pa koprsko skladišče soli Libertas.

MFRU-HIPERFILM je bil skupinski projekt avtorjev iz Maribora, Ljubljane in Beograda, ki so najprej uredili, digitalizirali in katalogizirali celoten arhiv Mednarodnega festivala računalniške umetnosti – MFRU. Pravzaprav je bila z razvijanjem filmske logike in montaže ter razumevanjem spletnih in arhivskih platform presežena linearna struktura, odprla se je nova možnost razvoja in spremljanja arhivske zgodbe v novem mediju. MFRU-HIPERFILM kot urejena arhivska in spletna baza ponuja povezave s sodelujočimi umetniki in dogodki. Dokumentarni multimedijski kolaž je dostopen, odprt in pripravljen za pregledovanje z domala vsake točke tega planeta ter je oblikovan znotraj standardov dostopnosti za ljudi s posebnimi potrebami.

FOTO: PIXELPOINT

KIBLIX je odprtokodni festival – tako v smislu odprtokodnega računalništva in splošne dostopnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologij, kar je bil osnovni vzrok za njegov začetek, kot v smislu dvopomenske sintagme odprtokodne umetnosti oziroma umetnosti odprte kode v nadaljevanju – ki povezuje umetnost, tehnologijo in znanost. Problematizira dva različna aspekta: vpliv znanosti in tehnologije na socialno življenje posameznika ter raziskovalno poglobljanje v skrivnosti znanosti, ki nam narekuje prihodnost. Oboje pa poskuša ponuditi rešitve za premoščanje nemoči posameznika v sodobni družbi.

SONICA je festival s poudarkom na umetniških izrazih, ki združujejo glasbo in zvok z drugimi umetniškimi formami. Osnovana je kot začasni laboratorij, ki s produkcijskimi rezidencami, razstavami, performansmi in intervencijami v javnem prostoru pretresa letno temo. Festivalski teden poteka v zadnjem tednu septembra, koncertne, performativne in izobraževalne dogodke umešča vsak dan v druge prostore in vzpostavlja nova prizorišča. **SONICA** kontinuirano poteka od leta 2009 in se osredinja na najprepoznavnejša imena tuje in domače sodobne elektronske, eksperimentalne in elektroakustične glasbe.

Mednarodni festival Svetlobna gverila, ki v Ljubljani poteka vse od leta 2007, je posvečen produkciji in predstavitvi del sodobne vizualne in novomedijske umetnosti, katerih osnovno izrazno sredstvo je medij svetlobe. Eden izmed ciljev festivala je s svetlobnimi objekti, instalacijami in projekcijami ustvariti drugačno podobo mesta in približati sodobno umetnost širši publiki. S festivalom opozarjajo na vlogo umetnosti v vsakdanjem življenju kot tudi na vlogo, ki bi jo moral imeti umetnik v sooblikovanju javnega prostora. S poslanstvom festivala izpostavljajo mesto kot živo tvorbo, kot prostor kreativnosti, ki vzburja domišljijo ter narekuje dinamičen in raziskovalni ritem življenja.

Delavski dom Trbovlje, eden največjih kulturnih centrov na Slovenskem, letos že

DDTLab / Aformix / RUK / DDT: Eva (Speculum Artium)

dvanajsto leto zapored pripravlja festival novomedijske kulture **Speculum Artium**, ki postaja stičišče idej in kovnica novih rešitev za bodočnost. Z njim nagovarjamo vse, ki svojo bodočnost vidijo v boljšem povezovanju znanosti, tehnologije in umetnosti. ■

DDTLab / RUK / DDT: Vrtoglavi ptič, 2020 (Speculum Artium)

Julia Schneider, Lena Kadriye Ziyal: Moramo se pogovoriti, UI (MFRU-HIPERFILM)

Martin Bricelj Baraga: Lumitronom (SONICA)